

«Затверджую»

Ректор

Національного університету

«Львівська політехніка»

професор Ю.Я. Бобало

ПОЛОЖЕННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ У НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

1. Загальні положення

- 1.1. Положення про академічну доброчесність у Національному університеті «Львівська політехніка» (далі Положення) закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, професійної діяльності та професійного спілкування академічної спільноти Національного університету «Львівська політехніка» (далі Університету).
- 1.2. Це Положення розроблено на основі Конституції України, законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про захист суспільної моралі», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту Національного університету «Львівська політехніка», Правил внутрішнього розпорядку Університету та гуртожитку, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та нормативних актів Університету.
- 1.3. Положення спрямоване на дотримання високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності Університету (освітній, науковій, виховній тощо), утвердження академічних чеснот та запобігання порушення академічної доброчесності.
- 1.4. Норми цього Положення закріплюють правила етичної поведінки безпосередньо у трьох основних сферах – освітній, науковій та виховній.
- 1.5. Дія цього Положення поширюється на всю академічну спільноту Університету і є обов'язковою до виконання.

2. Поняття, принципи та норми академічної доброчесності

- 2.1. Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів, правил поведінки учасників освітнього процесу, спрямованих на формування й розвиток самостійної і відповідальної особистості, спроможної вирішувати завдання відповідно до освітнього рівня з дотриманням норм права та суспільної моралі.
- 2.2. Забезпечення академічної доброчесності в Університеті базується на принципах верховенства права; демократизму; законності;

справедливості; толерантності; наукової сумлінності; професіоналізму; партнерства і взаємодопомоги; взаємоповаги і довіри; відкритості й прозорості; відповідальності.

2.3. Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти передбачає:

- дотримання норм Конституції України; чинного законодавства України в сфері освіти та вищої освіти й інших норм законодавства України; нормативних актів Університету;
- дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- принципове реагування на всі порушення цього Положення; взаємоповагу всіх учасників освітнього процесу й академічної спільноти незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, віросповідання, філософських переконань, соціального стану та інших ознак;
- демократичні відносини між представниками академічної спільноти;
- об'єктивне оцінювання знань та вмінь здобувачів вищої освіти;
- якісне виконання своїх функціональних обов'язків; застосування інноваційних педагогічних технологій;
- дотримання вимог наукової сумлінності в усіх видах науково-освітньої діяльності;
- не розголошення конфіденційної інформації, інформації з обмеженим доступом та інших видів інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформаційної діяльності та звернення громадян;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачів вищої освіти;
- уникнення дій на основі приватного інтересу та конфлікту інтересів;
- використання в освітній або дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації та сумлінне посилання на них;
- уникнення фальсифікування або фабрикування інформації, наукових результатів з їх подальшим використанням у роботі (курсівій, дипломній, дисертаційній);
- виключення з практики академічної діяльності проявів хабарництва за отримання будь-яких переваг в освітній або дослідницькій діяльності;
- відповідальність за порушення академічної доброчесності;
- сповіщення Адміністрації Університету в разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

2.4. Норми та правила академічної доброчесності науково-педагогічних працівників:

2.4.1. Поважати права та свободи студентів і колег відповідно до вітчизняних та міжнародних правових норм, суспільної моралі та професійної етики.

- 2.4.2. Бути патріотом України та свого Університету; мати стійку світоглядну й громадянську позицію.
- 2.4.3. В умовах інформаційного глобалізму свято берегти національні і культурні традиції, примножувати наукову й духовну скарбницю Університету.
- 2.4.4. Бути носієм моралі, її виразником і захисником, прикладом високої культури, професійної майстерності й здорового способу життя.
- 2.4.5. Сповідувати принципи академічної свободи та відповідальності у педагогічній, науково-дослідницькій та виховній діяльності.
- 2.4.6. Діяти відкрито і прозоро в усіх сферах університетського життя.
- 2.4.7. Постійно працювати над підвищенням свого професійного, інтелектуального, культурного рівня, проявляти ініціативу, відповідальне ставлення та творчий підхід до виконання службових обов'язків, передавати свій досвід колегам.
- 2.4.8. Зміцнювати культуру наукової сумлінності у всіх видах наукової діяльності, дотримуючись етичних норм. Усвідомлювати відповідальність за виникнення небезпеки для окремої людини, суспільства, економіки або екосистеми загалом, яку може заподіяти застосування неперевірених нових наукових знань.
- 2.4.9. Забезпечувати бездоганну чесність та прозорість на всіх етапах наукового дослідження, вважати неприпустимим прояви плагіату, самоплагіату, фабрикування та фальшування даних.
- 2.4.10. Практикувати інноваційні педагогічні технології, спрямовані на гармонійне поєднання світоглядних, комунікаційних, компетентнісних аспектів, розвиток активного інтелекту й соціальної корисності особистості.
- 2.4.11. Науково обґрунтовувати використання віртуальних технологій в освітньому процесі, не допускати проявів шкідливого впливу на свідомість людини, експлуатації її інтелекту, підміни істинного знання віртуальним захопленням.
- 2.4.12. Формувати гнучкі науково-освітні програми й курси, адаптовані у середовище сучасних інформаційно-комунікаційних технологій і бізнес-практик, дотримуючись принципу інформаційної цінності та етики.
- 2.4.13. Сумлінно проводити на високому професійному рівні кожне заняття, не допускати безпринципності в освітньому процесі, дотримуючись педагогічного такту.
- 2.4.14. Об'єктивно оцінювати знання студентів, не допускаючи особистої неприязні, впливу родини, друзів чи службових осіб.
- 2.4.15. Поважати думку студента і підтримувати студентські пропозиції, спрямовані на утвердження академічних чеснот. Підтримувати студентів у наукових починаннях і сприяти розкриттю їхнього наукового потенціалу.
- 2.4.16. Не створювати студентам на заняттях чи іспитах сприятливих умов для списування, використання недозволених матеріалів, фальшування даних під час складання іспитів, заліків, захистів кваліфікаційних робіт.

- 2.4.17. Формувати на заняттях дух взаємного порозуміння та доброзичливості, не допускати формалізму та безпринципності в освітньому процесі.
- 2.4.18. Проводити просвітницьку роботу, виховувати сучасних фахівців на засадах гуманізму, плюралізму та патріотизму.
- 2.5. Норми та правила академічної доброчесності здобувачів вищої освіти
- 2.5.1. Бути патріотом України та свого Університету; мати стійку світоглядну й громадянську позицію; гармонійно поєднувати інтелектуальний динамізм, духовний поступ і національний патріотизм.
- 2.5.2. Усвідомлювати своє покликання як студента Університету здобути фах і бути корисним суспільству.
- 2.5.3. Гідно нести звання здобувача вищої освіти Університету, представляти свій навчальний заклад, захищати його честь і сприяти створенню його позитивного іміджу.
- 2.5.4. Берегти та примножувати славні традиції українського народу та Університету.
- 2.5.5. Сповідувати принципи академічної свободи, інтелектуальної самостійності та відповідальності; ініціювати пропозиції, спрямовані на удосконалення навчально-виховної роботи, гуманізацію навчального процесу та організацію внутрішнього життя академічної спільноти.
- 2.5.6. Підтверджувати свій рівень сумлінності в усьому навчальному процесі: виконувати графік навчального процесу, своєчасно складати заліки та іспити, виконувати кваліфікаційні роботи.
- 2.5.7. Не допускати проявів академічної нечесності: прохання про сприяння, надання або отримання допомоги від третіх осіб під час складання будь-якого виду підсумкового контролю; наклепи на інших студентів та викладачів; використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної чи вищої оцінки; списування під час написання контрольної роботи, складання заліку, іспиту.
- 2.5.8. Не пропонувати неправомірної винагороди викладачам при оцінюванні результатів виконання навчальних, кваліфікаційних, дослідницьких завдань тощо.
- 2.5.9. Позбутися хибного трактування колективізму під час написання контрольної роботи, складання іспиту, заліку. Не копіювати в інших студентів звітів, лабораторних робіт, комп'ютерних програм, курсових проектів тощо.
- 2.5.10. Сповідувати культуру наукової сумлінності протягом здійснення всіх видів наукової діяльності, не допускати плагіату в наукових та кваліфікаційних працях.
- 2.5.11. Не здійснювати самовільно аудіо чи відеозапису навчальних лекцій.
- 2.5.12. Поважати викладача як людину, особистість, педагога і співпрацювати для утвердження академічних чеснот, розвитку науково-освітніх новацій і захисту суспільної моралі.

- 2.5.13. Розвивати в собі лідерські якості, уміння працювати в команді, професійну мобільність і духовну цілісність.
- 2.5.14. Дотримуватись культури поведінки й спілкування, морально-етичних принципів і стандартів, цивілізованих підходів і норм світосприйняття.
- 2.5.15. Бути зібраним, охайним, шляхетним у повсякденному житті, підтримувати відповідний зовнішній вигляд.
- 2.5.16. Створювати і підтримувати сприятливий морально-психологічний клімат у студентському середовищі, бути толерантним.
- 2.5.17. Проявляти активну життєву позицію; бути ініціативним у всіх сферах життя академічної спільноти Університету.
- 2.5.18. Бережливо ставитися до майна Університету та його інфраструктури, дотримуватися чистоти і порядку в усіх приміщеннях Університету на його території та в гуртожитках.

3. Організація роботи Комісії з питань академічної доброчесності

- 3.1. З метою виконання норм цього Положення в Університеті створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі – Комісія).
- 3.2. Комісії надається право отримувати і розглядати заяви стосовно порушення цього Положення та надавати пропозиції Адміністрації Університету щодо вживання заходів відповідно до чинного законодавства України та нормативних актів Університету.
- 3.3. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законодавством у сфері освіти та вищої освіти, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом Університету, Правилами внутрішнього розпорядку Університету, іншими нормативними актами Університету та цим Положенням.
- 3.4. Склад Комісії затверджується наказом ректора Університету за поданням рішення Вченої ради Університету. Термін повноважень Комісії становить 3 роки.
- 3.5. Склад Комісії становить 7 осіб і формується із представників Львівської політехніки, які є моральними авторитетами Університету. У випадку необхідності до складу Комісії залучаються інші представники академічної спільноти, які володіють необхідними знаннями стосовно предмета розгляду і можуть підтвердити або спростувати наявність порушення.
- 3.6. До Комісії із заявою про порушення норм цього Положення, внесення пропозицій або доповнень може звернутися будь-який працівник Університету або здобувач вищої освіти.
- 3.7. Комісія зі свого складу обирає Голову, заступника та секретаря. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності Голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження щодо ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.

- 3.8. Організаційною формою роботи Комісії є засідання, які можуть проводитися у строки, визначені планом роботи, або скликаються за необхідності вирішення оперативних та нагальних питань.
- 3.9. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.
- 3.10. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує Голова та секретар.
- 3.11. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення чи підготовки про можливість такого порушення, повинен звернутися до Голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (І.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, для студентів - курс та група, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісія не розглядає.
- 3.12. На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення Кодексу академічної доброчесності.
- 3.13. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків стосовно порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки мають рекомендаційний характер, подаються ректорові для прийняття рішення щодо подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.
- 3.14. Повноваження Комісії:
- отримувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;
  - залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
  - проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти;
  - ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та наукової діяльності;
  - готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та наукову діяльність Університету;
  - надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів ефективного дотримання норм цього Положення.
  - інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних актів Університету.

4. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

4.1. Формами проявів академічної недоброчесності є:

- академічний плагіат;
- академічне шахрайство;
- виконання на замовлення та (або) продаж академічних текстів (контрольних, курсових, кваліфікаційних робіт (бакалаврських, магістерських), дисертаційних досліджень);
- академічне фальшування та фабрикування;
- публікація вигаданих результатів досліджень, будь-яких даних із питань освітнього процесу;
- приписування результатів колективної діяльності одній або окремим особам без узгодження з іншими учасниками авторського колективу або внесення до списку авторів наукової чи навчально-методичної праці осіб, які не брали участь у створенні продукту;
- академічний обман;
- академічне хабарництво;
- конфлікт інтересів;
- приватний інтерес.

4.2. Академічне шахрайство передбачає будь-які дії учасників освітнього процесу, змістом яких є: посилення на джерела, які не використовувалися в роботі; списування та використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або друкованих та технічних засобів; проходження процедур контролю знань підставними особами; повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, індивідуальної, курсової, дипломної тощо); повторна публікація своїх наукових результатів.

4.3. Академічний обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу.

4.4. Академічне хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна чи послуг матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної вигоди в освітньому процесі. Неправомірна вигода – це грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або отримують без законних на те підстав.

4.5. Конфлікт інтересів – наявність в особі приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або вчинення чи не вчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

- 4.6. Приватний інтерес – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами.
- 4.7. За порушення норм цього Положення учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності відповідно до вимог чинного законодавства України.

5. Запобігання академічній недоброчесності

Для запобігання недотримання норм та правил академічної доброчесності в Університеті використовується комплекс профілактичних заходів:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти й науково-педагогічних працівників та інших членів академічної спільноти із цим Положенням;
- інформування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, науковців та інших членів академічної спільноти про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики;
- проведення семінарів із здобувачами вищої освіти з питань інформаційної діяльності Університету, правильності написання наукових, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;
- посилення контролю завідувачів кафедр, наукових керівників кваліфікаційних (бакалаврських і магістерських) робіт, членів екзаменаційних комісій щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей тощо;
- перевірка бакалаврських і магістерських робіт на академічний плагіат; експертна оцінка та (або) технічна перевірка (за допомогою спеціалізованих програмних засобів) щодо ознак академічного плагіату в дисертаційних дослідженнях, підготовлених до захисту, монографіях, наукових статтях відповідно до Регламенту перевірки на академічний плагіат кваліфікаційних робіт студентів, дисертаційних робіт, матеріалів, поданих до публікування у періодичних і неперіодичних наукових виданнях Львівської політехніки.

6. Заключні положення

6.1. Це Положення затверджується рішенням Вченої ради Університету та вводитьсь в дію наказом ректора Університету.

6.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням Вченої ради Університету та вводяться в дію наказом ректора Університету.

Положення розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради Національного університету «Львівська політехніка»
Протокол № 35 від 20.06.2017р.

Проректор з науково-педагогічної роботи

« 7 » _____ 2017 р.
P.O. Корж